

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens

nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk

E25.002700

Datum 10 februari 2026
Onderwerp Meerjarenbegroting Wmo-
doelgroepenvervoer

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Inwoners die niet meer met het openbaar vervoer kunnen reizen, kunnen voor recreatieve reizen in aanmerking komen voor het doelgroepenvervoer op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Dit wordt ook wel het vraagafhankelijk vervoer genoemd (VAV). Hiermee kunnen zij familie en vrienden bezoeken en/of onder andere naar winkelcentra, het theater of een bibliotheek gaan. Het VAV wordt in de regio Arnhem-Nijmegen uitgevoerd door de bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) onder de naam Aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen (AVAN).

In onze gemeente hebben ongeveer 4200 inwoners toegang tot het VAV. Zo'n 60 - 70% van deze inwoners maakt hier ook actief gebruik van. Het overige deel niet tot slechts eenmaal per jaar. Reizigers betalen voor hun rit een vast opstapstarief en een bijdrage per gereden kilometer. Dit doet de reiziger tegen het tarief 'Wmo-vervoer met korting' of 'Medereiziger' wanneer de reiziger niet degene betreft die recht heeft op het doelgroepenvervoer, maar wel graag mee wil reizen. De bijdrage van de reiziger(s) is niet voldoende voor de kosten van de gehele rit. De meerkosten worden betaald door de gemeente waar de reiziger woont.

Op dit moment zien wij de gemeentelijke kosten voor het vervoer fors oplopen in de meerjarenbegroting van AVAN door vraagtoename, de invoering van emissieloos rijden en hogere tarieven als gevolg van de aanbesteding van het vraagafhankelijke vervoer voor het perceel waar Nijmegen (onder de Waal) toe behoort. Deze kosten kunnen wij op basis van onze huidige stadsbegroting (post 'Wmo-hulpmiddelen') niet dekken. Daarom beraden wij ons op diverse kostenbesparende maatregelen, waarmee het verwachte tekort gedeeltelijk kan worden beperkt. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de meerjarenbegroting van BVO DRAN, knoppen om aan te draaien en het betrekken van de adviescommissies hierbij.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting van BVO DRAN wordt jaarlijks in maart opgesteld en met uw raad gedeeld zodat u uw zienswijze daarop kunt geven. Dit heeft u voor de meerjarenbegroting van 2026 – 2029 gedaan middels het raadsvoorstel op 28 mei 2025. Het college voert haar beleid binnen de door u vastgestelde kaders uit. De meerjarenbegroting leidt vanaf 2026 tot een structureel oplopend tekort op onze stadsbegroting van zo'n € 800.000 in 2029. De vraagtoename bedraagt gemiddeld 2,5% per jaar en is een prognose vanuit BVO DRAN. Het tekort kan lager worden na indexatie van onze stadsbegroting. Ook ontvangt de Wmo de komende jaren jaarlijks € 900.000 ter compensatie van volumetoename en prijsindexaties. Dit bedrag moet echter verdeeld moeten worden over Wmo Begeleiding, Huishoudelijke verzorging en Hulpmiddelen. Hiermee wordt het tekort op de stadsbegroting dus niet volledig gedekt.

Knoppen

Er zijn diverse knoppen waar we aan kunnen draaien om het tekort voor het VAV op te vangen. Dit kan AVAN-breed (met alle 18 deelnemende gemeenten) en lokaal in het gemeentelijk beleid.

AVAN-breed

AVAN-brede knoppen zijn onder andere het aanpassen van het algemene kilometerbudget, het aanpassen van het kilometerbudget bij andere vervoersvoorzieningen, stimuleren van vroeg reserveren ritten en het inzetten op vrijwilligersinitiatieven (algemene voorzieningen). Besproken in het bestuur van AVAN is dat het AVAN-knoppenplan geactualiseerd zal worden in 2026. Ook wordt besproken wat AVAN kan betekenen in het realiseren van fijnmaziger vervoer en vrijwilligersinitiatieven. Dit sluit aan bij de visie op het openbaar vervoer, vastgesteld door uw raad op 4 februari 2026.

Gemeentelijk beleid

Gemeenten hebben knoppen waar zij zelf aan kunnen draaien. Dit vertaalt zich in beleidskeuzes. Op dit moment voert de gemeente Arnhem hier een onderzoek naar uit, waarbij zij benchmarken met de gemeente Nijmegen. Naar verwachting geeft dit onderzoek ons in de loop van 2026 inzicht in wat wij zouden kunnen doen. Zonder daarop te wachten, gaat het college nu al in gesprek met de adviescommissies om met een frisse blik naar de volgende 5 knoppen te kijken. Daarbij staan we open voor ideeën vanuit de adviescommissies. Bij de keuze voor het inzetten van een knop kijken we naar wenselijkheid en noodzakelijkheid enerzijds en het bredere perspectief en de lange termijn anderzijds. Het inzetten van meerdere knoppen, willen we waar mogelijk dit gefaseerd doen, zodat niet alles tegelijk ingevoerd wordt.

Wat we in ieder geval gaan doen is het kilometerbudget bij een vervoersvoorziening aanpassen:

1. Km-budget bij vervoersvoorziening

In de beleidsregels is opgenomen dat inwoners een km-budget van 2000 km krijgen, tenzij zij al een vervoersvoorziening zoals een scooter hebben. In dat geval krijgen inwoners 750 km. Met een vervoersvoorziening én VAV wordt verwacht dat de inwoner over voldoende zelfredzaamheid beschikt zich te over enkele kilometers te verplaatsen. Dit

beleid voeren we door voor in ieder geval alle nieuwe AVAN-reizigers met een Wmo-scootmobiel, Wmo-driewiel- of tweewielfiets of voor wie iets verandert in zijn/haar/diens bestaande vervoersindicatie. Dit doen we per 1 april aanstaande. Dit beleid is in lijn met beleid van de 17 andere deelnemende gemeenten binnen AVAN. Daarnaast biedt het uitvoeren van deze knop een goede basis voor eventuele andere keuzes, zoals nr. 2 en 4 in deze lijst.

Wat we daarnaast nog kunnen inzetten en zullen bespreken met de adviescommissies:

2. Lager maximum km-budget

Reizigers (zonder andere Wmo-vervoersvoorzieningen) kunnen in Nijmegen 2000 km reizen. In veel andere (stedelijke) AVAN-gemeenten is een maximum van 1500 km ingesteld. Deze 1500 km is voldoende, omdat het VAV een 'compensatieplicht voor de directe leefomgeving' betreft. Een lager maximum km-budget biedt nog steeds voldoende compensatie en kan samen met knop 4 betekenen dat de kosten voor de gemeente dalen wanneer door een reiziger boven het km-budget gereisd wordt. Degenen die een hoger budget nodig hebben, kunnen dat nog steeds krijgen.

3. Jaarlijkse eigen bijdrage

Het VAV is uitgesloten van 'het Wmo-abonnementstarief' (eigen bijdrage per maand). Er mag echter wel een eigen bijdrage geheven worden. Enkele gemeenten in het land (o.a. Winterswijk, Duiven/Vestervoort) doen dit met een eigen bijdrage van € 60 resp. € 30 per jaar. Een eigen bijdrage van € 50 per jaar levert ons een bedrag op van € 210.450. Als kanttekening moet hierbij worden vermeld dat een deel van de reizigers mogelijk onvoldoende financiële draagkracht heeft deze eigen bijdrage te dragen. Daarnaast wordt het Wmo-abonnementstarief in de toekomst inkomensafhankelijk gemaakt. Dit is een besluit op rijksniveau, waarvan de invoeringsdatum en het gevolg voor doelgroepenvervoer op dit moment nog onbekend zijn. Wij zullen daarop wachten voor wij een lokaal besluit hierover nemen. Wel bespreken we het voor met de adviescommissies.

4. Tarieven zonder korting boven km-budget

Reizigers betalen binnen hun km-budget het tarief 'Wmo-vervoer met korting'. Wanneer zij vragen om ophoging (+1000 km), kunnen zij voor dit tarief doorreizen. Zonder ophoging kunnen zij doorreizen, maar gaat het tarief 'Wmo-vervoer zonder korting' gelden. Beide tarieven dekken de werkelijke kosten van een rit niet. Het tarief zonder korting betekent een lagere bijdrage voor de gemeente. De gemeente Rheden voert hier al actief beleid op. Het komt op dit moment zo'n 15 keer per jaar voor dat een reiziger vraagt om ophoging. In enkele gevallen gaat dit om een dubbele ophoging (reiziger reist 4000 km).

5. Extra indicaties, minimale vervoersbehoefte per jaar

Bij het doelgroepenvervoer kunnen extra indicaties afgegeven worden. In het VAV zijn dat onder andere 'kamer-tot-kamer' en 'individueel vervoeren'. Dit zijn relatief 'dure' indicaties. Dit geldt ook voor het niet tot een enkele keer per jaar gebruikmaken van het VAV. In de gemeente Arnhem wordt daarom gewerkt met het enkel toewijzen van het VAV bij een minimale vervoersbehoefte van 12 reizen per jaar. Kwalitatief beter indiceren van het VAV zal de gemeentelijke kosten doen dalen. Het vraagt mogelijk wel meer uitvoeringscapaciteit, wat de verlaging teniet kan doen.

Adviescommissies

Wij realiseren ons dat eventuele maatregelen door de reiziger gedragen worden. Daarom nodigen wij op korte termijn de adviescommissies uit ideeën aan te dragen en al vroeg in het proces met ons mee te denken over de budgettaire uitdagingen waar wij mee te maken krijgen. Wij zullen ze bovendien, zoals gebruikelijk, aangehaakt houden in de manier waarop maatregelen in de gemeentelijke regelgeving landen. Door samen op te trekken met de adviescommissies hopen wij keuzes te kunnen maken die we gezamenlijk dragen.

Het college informeert uw raad via de P&C-cyclus opnieuw over dit onderwerp. Over gemaakte keuzes informeren wij u in het laatste kwartaal van 2026.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester